

Лемещенко-Лагода Вікторія¹, Кривонос Ірина²
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
viktoria.lemeshchenko-lagoda@tsatu.edu.ua
iryna.kryvonos@tsatu.edu.ua
¹<https://orcid.org/0000-0002-1080-5510>
²<https://orcid.org/0000-0001-7079-5150>

СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНОМУ ЗВО

***Анотація.** Впровадження інтерактивних технологій навчання у практику викладання іноземних мов є важливою складовою вдосконалення комунікативних умінь студентів немовних спеціальностей ЗВО. Заняття, протягом яких викладачі застосовують інтерактивні методи, сприяють активній взаємодії студентів, формують мотивацію для навчання. Використання методики інтерактивного навчання допомагає збільшити обсяг засвоєння матеріалу, а також веде до розвитку професійних та особистісних якостей студентів, у тому числі: розвитку критичного мислення, здібностей до аргументації власної думки, вміння співпрацювати й взаємодіяти.*

***Ключові слова:** інтерактивний метод навчання, іноземна мова, презентація, дискусія, рольова гра.*

Головною метою навчання іноземній мові у вищих немовних закладах освіти є підготовка спеціалістів до практичного володіння іноземною мовою з професійно-орієнтовним спрямуванням. Тобто, набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної фахової інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах фахової тематики; переклад рідною мовою текстів з фаху; анотування фахової літератури рідною та іноземною мовами, а отже, й формування у студентів професійної комунікативної компетенції у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності. На даному етапі розвитку нашого суспільства володіння навичками іншомовної мовленнєвої компетенції розглядається як засіб соціалізації, засіб, що має на меті об'єднання держав і народів. Саме тому велику увагу треба зосередити на ефективності та якості процесу навчання іноземних мов.

Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, створення проблемних ситуацій. Призначення такого навчання полягає в тому, щоб, по-перше, передати знання, по-друге, усвідомити цінність інших людей [3, с. 165]. Таким чином, першочерговим завданням викладачів кафедри іноземних мов ТДАТУ (<http://www.tsatu.edu.ua/im/>) є створення таких умов для навчання, щоб здобувачі вищої освіти змогли “спробувати” себе у професійних ситуаціях та розкритись в особистісному аспекті. Саме з метою підготовки конкурентоспроможного спеціаліста, викладачі кафедри під час занять з іноземної мови залучають студентів до вирішення проблемних завдань, що максимально наближені до їх майбутньої професійної діяльності, зосереджуючись не тільки на виявленні знань та умінь, але й на творчій самостійності учасників навчального процесу.

Важливо зазначити, що наявність усіх необхідних технічних та інформаційних засобів, новітніх методик подачі матеріалу, дає змогу використовувати різні методи інтерактивного навчання протягом заняття. Вибір форми та методів для проведення інтерактивного заняття залежить від індивідуального підходу кожного викладача, теми, що вивчається, та поставленої мети. До найбільш поширених методів інтерактивного навчання слід віднести презентацію, рольові ігри, дискусії, використання мультимедійних комп’ютерних засобів навчання.

Одним з найбільш дієвих засобів є презентація, різновидом якої є захист проєктів-постерів на постер-сесії. Змістовно постери можуть різнитися за тематикою, науковим напрямом, бути присвяченими будь-якій певній проблемі, або містити загальний огляд останніх досліджень, тощо. При підготовці постерів здобувачі вищої освіти набувають навичок роботи з великою кількістю інформації через різні види читання. Систематичне оглядове читання надає можливість оцінити основну ідею джерела та вирішити, чи варто вивчати його детальніше (чи підлягатиме воно аналітичному читанню). Інший важливий аспект навчання студентів працювати з інформацією – це формування вміння

визначати новизну, якість та достовірність інформації [5, с. 213]. Метод презентації дає змогу викладачам оцінити не тільки рівень сформованості навичок письма та володіння граматиною, а й рівень сформованості комунікативних умінь кожного студента як під час виступу-захисту презентації, так і в подальшому її обговоренні разом з іншими учасниками навчального процесу. Більш того, цей метод спонукає студентів до творчої діяльності, формуючи навички креативного мислення, та дає змогу використати отримані раніше на заняттях з профільних дисциплін фахові знання у англійськомому середовищі, забезпечуючи, таким чином, інтегрований підхід до вивчення іноземної мови.

Наступним ефективним методом навчання іноземної мови є метод рольової гри. Як слушно вказує науковець Тітова О., застосування такого прийому як рольова гра на практичному занятті зі студентами немовних спеціальностей значно підвищує зацікавленість студентів, активізує їх реалізовувати навички спілкування. В свою чергу використання блок-схем (charts) на підготовчому етапі допомагає студентам скласти діалоги та розвивати професійне діалогічне мовлення [4, с. 138]. Зазначені методи дозволяють будувати дуже реалістичні моделі будь-яких професійних ситуацій.

Розвиток комунікативних навичок здобувачів вищої освіти є неможливим без вдосконалення аудіативних умінь. Завдання викладача полягає в тому, щоб звернути увагу студента на найбільш цікавий і потрібний студенту, як майбутньому фахівцю, автентичний матеріал, який буде сприяти підвищенню пізнавального інтересу студентів, мотивації до вивчення іноземної мови. Платформи для вивчення іноземних мов – BBC Learning English, Cambridge Assessment English, Lingualeo, дозволяють комплексно тренувати аудіативні навички за самостійно обраним режимом інтенсивності, у тому числі використовуючи мобільні версії [1, с. 44]. Вони пропонують широкий спектр навчальних аудіо та відео матеріалів: новини, реклама, життєві ситуації.

Максимально наближене до реальності мовленнєве середовище у відеороліках - одна з головних складових успішного оволодіння знаннями англійської мови.

Ще одним, найбільш уживаним інтерактивним методом протягом заняття з іноземної мови є метод дискусії. Серед переваг цього методу варто виділити високу ефективність його використання з метою формування теоретичних знань студентів, розвитку словесно-логічного мислення, незалежності суджень, думок та поглядів. На початку заняття викладач обов'язково ознайомлює студентів із правилами дискусії, визначає її тему та проблематику. А після аргументації та обговорення висловлених позицій, заняття завершується певним консенсусом, метою якого є збереження існуючих пропозицій та формування толерантного ставлення до альтернативних думок та світобачення.

Таким чином, використання інтерактивних форм навчання під час вивчення іноземних мов у немовному ВНЗ буде ефективним, якщо зміст навчального процесу буде перегукуватися із спеціальністю. Потрібно слідкувати, щоб теоретичні знання в процесі активного навчання ставали усвідомленими, щоб студент розвивав і удосконалював не лише знання з мови, а й міг пов'язувати їх з майбутньою професійною діяльністю [2, с. 120]. З цією метою, доречно застосовувати на заняттях саме ті інтерактивні методи навчання, які забезпечать найбільший зв'язок між темою заняття та майбутнім фахом.

Проте, варто підкреслити, що використання інтерактивних методів навчання передбачає й подолання певних перепон, зумовлених психологічними особливостями сучасних студентів. Переважна більшість студентів 1-2 курсів мають певні труднощі із формуванням та висловленням власної думки, її аргументації, та висловлюють своє занепокоєння стосовно виступів перед іншими студентами. Більш того, деякі з них, враховуючи вікові особливості, ще не навчилися сприймати думку протилежну власній, йти на компроміс, змінювати підходи до роботи.

Підсумовуючи усе вищезазначене, можна впевнено стверджувати, що практичний досвід використання інтерактивних методів навчання має

позитивний вплив на формування майбутнього фахівця. Заняття, протягом яких викладачі застосовують інтерактивні технології, сприяють активній взаємодії студентів, формують мотивацію для навчання, й заслуговують на подальше активне впровадження у навчальний процес.

Використання методики інтерактивного навчання допомагає збільшити обсяг засвоєння матеріалу, а також веде до розвитку професійних та особистісних якостей студентів, у тому числі: росту активності, критичному мисленню, розвитку здібностей до аргументації власної думки, вміння співпрацювати й взаємодіяти у межах команди, проте й нести відповідальність за кожне прийняти рішення, як особистість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зайцева Н. В., Симоненко С. В., Супрун О. М. Розвиток цифрової грамотності здобувачів вищої інженерної освіти при викладанні іноземної мови. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. №74. С.40-45.
2. Зубенко О. В., Медведева С. О. Інтерактивні технології навчання при вивченні іноземних мов в технічному вузі. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2008. № 4. С. 119-122.
3. Супрун О.М. Використання інтерактивних методів навчання при викладанні іноземної мови студентам немовних спеціальностей. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка*. 2019. № 1(22). С. 162-169.
4. Тітова О.А. Застосування ігрових прийомів для розвитку професійного діалогічного мовлення у майбутніх інженерів. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2014. № 1. С. 135-138.
5. Тітова О.А., Жукова Т.В. Навчання слухачів магістратури роботі з інформацією в процесі підготовки постер-презентації іноземною мовою. *Збірник наукових праць Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка*. 2014. № 12. С.144-148.